

Artikel 60bis tot 60bis/3 van het Wetboek der Successierechten

(van toepassing vanaf 01.01.2017)

Artikel 60bis

§ 1. In afwijking van de artikelen 48 en 48², worden het successierecht en het recht van overgang bij overlijden verlaagd tot 3% voor een verkrijging in rechte lijn en tussen partners en tot 7% voor een verkrijging tussen andere personen voor:

1° de nettowaarde van de volle eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van de activa die door de erflater of zijn partner beroepsmatig zijn geïnvesteerd in een familiale onderneming. De verlaging is niet van toepassing op de verkrijging van onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of zijn bestemd;

2° de nettowaarde van de volle eigendom, de blote eigendom of het vruchtgebruik van aandelen van een familiale vennootschap met zetel van werkelijke leiding in een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, op voorwaarde dat de aandelen van de vennootschap op het ogenblik van het overlijden voor ten minste 50% in volle eigendom toebehoren aan de erflater en zijn familie.

In afwijking van het eerste lid, moeten de aandelen van de vennootschap op het ogenblik van het overlijden minstens voor 30% in volle eigendom toebehoren aan de erflater en zijn familie als hij en zijn familie aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

1° ofwel samen met één andere aandeelhouder en zijn familie volle eigenaar zijn van minstens 70% van de aandelen van de vennootscha;

2° ofwel samen met twee andere aandeelhouders en hun familie volle eigenaar zijn van minstens 90% van de aandelen van de vennootschap.

Voor de toepassing van het tweede lid, komen de aandelen die toebehoren aan rechtspersonen niet in aanmerking om te worden samengeteld met de aandelen die toebehoren aan de erflater.

§ 2. Voor de toepassing van dit artikel en artikel 60bis/1, wordt verstaan onder:

1° familiale onderneming: een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwbedrijf of een vrij beroep dat door de erflater of zijn partner, al dan niet samen met anderen, persoonlijk wordt geëxploiteerd en uitgeoefend;

2° familiale vennootschap: een vennootschap die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel heeft en deze activiteit of beroep uitoefent.

Als de vennootschap niet aan de voorgaande voor- waarden beantwoordt, maar minstens 30% van de aandelen houdt van minstens één directe dochtervennootschap die aan die voorwaarden beantwoordt en die haar zetel van werkelijke leiding heeft in een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, wordt ze ook beschouwd als een familiale vennootschap.

Vennootschappen die geen reële economische activiteit hebben, worden uitgesloten van het verlaagde tarief vermeld in paragraaf 1. Een vennootschap wordt geacht geen reële

economische activiteit te hebben als uit de balansposten van ofwel de goedgekeurde jaarrekening in geval van een vennootschap als vermeld in paragraaf 2, 2°, eerste lid, ofwel de goedgekeurde geconsolideerde jaarrekening in geval van een vennootschap als vermeld in paragraaf 2, 2°, tweede lid, van minstens een van de drie boekjaren voorafgaand aan de datum van het overlijden van de erflater cumulatief, blijkt:

a) dat de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen een percentage gelijk of lager dan 1,50% uitmaken van de totale activa;

b) dat de terreinen en gebouwen meer dan 50% uitmaken van de totale activa. De verkrijger kan het tegenbewijs daarvan leveren.

Voor de toepassing van de hiervoor vermelde omschrijving, moet worden begrepen onder:

a) bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen: de waarde opgenomen onder de gelijknamige post van de resultatenrekening van de jaarrekening of onder een soortgelijke post van de geconsolideerde jaarrekening. Als een vennootschap geen jaarrekening volgens het standaardmodel naar Belgisch recht hoeft neer te leggen, wordt onder de « waarde » verstaan die welke opgenomen is onder de post waaruit alle kosten blijken die naar hun aard als kosten kunnen worden beschouwd voor de tewerkstelling van personeel in dienstverband;

b) terreinen en gebouwen: de waarde opgenomen onder de gelijknamige post van de resultatenrekening van de jaarrekening of onder een soortgelijke post van de geconsolideerde jaarrekening. Als een vennootschap geen jaarrekening volgens het standaardmodel naar Belgisch recht hoeft neer te leggen, wordt een soortgelijke post bedoeld die opgenomen is onder de post materiële vaste activa;

c) totale activa: de waarde, opgenomen onder de balanspost totaal van de activa van de jaarrekening of onder een soortgelijke post van de jaarrekening of van de geconsolideerde jaarrekening;

3° aandelen:

a) elk deelbewijs met stemrecht dat een deel van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigt;

b) de certificaten van aandelen uitgereikt door rechts- personen met een zetel in een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, ter vertegenwoordiging van aandelen van familiale vennootschappen die aan de gestelde voorwaarden voldoen en waarvan de rechtspersoon de verplichting heeft om de dividenden en andere vermogensvoordelen onmiddellijk en uiterlijk binnen een maand door te storten aan de certificaathouder;

4° familie van de erflater of de aandeelhouder als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 2°:

a) de partner van de erflater of aandeelhouder, waarbij het begrip partner voor de aandeelhouder op een gelijkaardige wijze moet worden geïnterpreteerd als dat het geval is voor de erflater;

b) de verwanten in rechte lijn van de erflater of aandeelhouder, alsook hun partners, waarbij het begrip partner op een gelijkaardige wijze moet worden geïnterpreteerd als dat het geval is voor de erflater;

c) de zijverwanten van de erflater of aandeelhouder tot en met de tweede graad en hun partners, waarbij het begrip partner op een gelijkaardige wijze moet worden geïnterpreteerd als dat het geval is voor de erflater;

d) de kinderen van broers en zussen van de erflater of aandeelhouder.

§ 3. Als een vennootschap met toepassing van paragraaf 2, 2°, tweede lid, als een familiale vennootschap wordt beschouwd, wordt de toepassing van het verlaagde tarief beperkt tot de waarden van de aandelen van de vennootschap in de dochtervennootschappen die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel hebben en die hun zetel van werkelijke leiding in een van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte hebben.

§ 4. Voor de toepassing van de artikelen 60bis tot en met 60bis/3, wordt de inbreng van activa in de familiale vennootschap en de beroepsmatige aanwending van activa in de familiale onderneming in het jaar dat het overlijden van de erflater voorafgaat, vermoed een niet aan de administratie tegenstelbare rechtshandeling te zijn, zoals bedoeld in artikel 18, § 2, van het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten.

Artikel 60bis/1

§ 1. Het verlaagde tarief vermeld in artikel 60bis, § 1, eerste lid, 1°, wordt alleen behouden als de volgende voorwaarden cumulatief zijn vervuld:

1° de activiteit van de familiale onderneming wordt zonder onderbreking voortgezet gedurende drie jaar vanaf de datum van het overlijden van de erflater;

2° de onroerende goederen die met toepassing van het verlaagde tarief zijn overgedragen worden niet hoofdzakelijk tot bewoning aangewend of bestemd gedurende een periode van drie jaar van de datum van het overlijden van de erflater.

§ 2. Het verlaagde tarief vermeld in artikel 60bis, § 1, eerste lid, 2° wordt alleen behouden als de volgende voorwaarden cumulatief zijn vervuld:

1° de familiale vennootschap blijft gedurende drie jaar vanaf de datum van het overlijden van de erflater voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 60bis, § 2, 2°;

2° de activiteit van de familiale vennootschap wordt zonder onderbreking voortgezet gedurende drie jaar vanaf de datum van het overlijden van de erflater en, voor elk van de drie jaar, wordt een jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening opgemaakt en, in voorkomend geval, gepubliceerd overeenkomstig de vigerende boekhoudwetgeving van de lidstaat waar de maatschappelijke zetel gevestigd is op het ogenblik van het overlijden, die ook aangewend is ter verantwoording van de aangifte in de inkomstenbelasting.

Ondernemingen of vennootschappen waarvan de maatschappelijke zetel buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maar binnen België ligt, moeten een jaarrekening of geconsolideerde jaarrekening opmaken en, in voorkomend geval, publiceren overeenkomstig de vigerende boekhoudwetgeving in België op het ogenblik van het overlijden;

3° het kapitaal daalt niet gedurende drie jaar vanaf de datum van het overlijden van de erflater door uitkeringen of terugbetalingen;

4° de zetel van de werkelijke leiding van de vennootschap wordt niet overgebracht naar een Staat die geen deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte gedurende drie jaar vanaf de datum van het overlijden van de erflater.

Artikel 60bis/2

§ 1. Na verloop van een termijn van drie jaar vanaf de datum van het overlijden van de erflater, controleert de door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aangeduide ambtenaar of de voorwaarden gesteld voor het behoud van het verlaagde tarief vervuld zijn. Hij brengt de bevoegde ontvanger op de hoogte indien het niet het geval is. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt de modaliteiten hiervan vast.

Bij niet-ervulling van de voorwaarden vermeld in het eerste lid, wordt het successierecht of het recht van overgang bij overlijden geacht verschuldigd te zijn, berekend tegen het tarief vermeld in artikelen 48 en 48², zonder toepassing van het verlaagde tarief.

Bij niet-ervulling van de voorwaarde vermeld in artikel 60bis/1, § 2, 3°, is het successierecht of het recht van overgang bij overlijden evenredig verschuldigd tegen het tarief vermeld in artikelen 48 en 48², zonder toepassing van het verlaagde tarief.

§ 2. Als de voorwaarden gesteld tot behoud van het verlaagde tarief niet langer vervuld zijn, wordt het successierecht of het recht van overgang bij overlijden geacht verschuldigd te zijn, berekend tegen het tarief vermeld in artikelen 48 en 48², zonder toepassing van het verlaagde tarief.

Bij niet-ervulling van de voorwaarden vermeld in artikel 60bis/1, § 2, 3°, is het successierecht of het recht van overgang bij overlijden evenredig verschuldigd tegen het tarief vermeld in artikelen 48 en 48², zonder toepassing van het verlaagde tarief.

Artikel 60bis/3

§ 1. De erfopvolgers zenden, samen met de aangifte van nalatenschap, aan de bevoegde ontvanger een attest dat is uitgereikt door de ambtenaar die daartoe is aangewezen door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en waarin wordt bevestigd dat voldaan is aan de gestelde voorwaarden. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering bepaalt de modaliteiten waaronder dit attest aangevraagd, gecontroleerd en verstrekt wordt.

Indien dit attest niet wordt ingediend samen met de aangifte van nalatenschap, moeten de successierechten tegen het normale tarief worden berekend. In dat geval, zijn de rechten geheven omdat partijen het attest waarvan sprake in deze paragraaf niet voorlegden vatbaar voor terug- gave wanneer dit attest neergelegd wordt bij de ontvanger binnen het jaar na de betaling van de belasting.

§ 2. De erfopvolgers die de vermindering hebben genoten als bedoeld in de artikelen 60bis, 60bis/1 en 60bis/2 moeten daarenboven:

1° vóór de vijfhonderdste dag die volgt op de dag van het overlijden van de erflater, een attest bezorgen dat werd afgeleverd door de daartoe door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aangestelde ambtenaar en dat bevestigt dat de vereiste voorwaarden vervuld waren gedurende de eerste driehonderdvijfenzestig dagen die op het overlijden volgden;

2° vóór de achthonderd vijfenzestigste dag die volgt op de dag van het overlijden van de erflater, een attest bezorgen dat werd afgeleverd door de daartoe door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aangestelde ambtenaar en dat bevestigt dat de vereiste voorwaarden vervuld waren gedurende tussen de driehonderd zesenzestigste dag en de zevenhonderd dertigste dag die op het overlijden volgden.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering bepaalt de modaliteiten van de aanvraag, de controle en de aflevering van de voornoemde attesten.

In geval de erfopvolgers één van de voornoemde verplichtingen niet naleven, wordt het successierecht of het recht van overgang bij overlijden geacht verschuldigd te zijn, berekend tegen het tarief vermeld in artikelen 48 en 48², zonder toepassing van het verlaagde tarief.